

## DIDACTICA

### XIX

#### ORAȘUL V

*Orașul ca receptacol autentic al morții.*

*Locul finitudinii*

Să spunem că, fiind vorba despre oraș, problematica contradictorie a nemuririi și a finitudinii ar fi subtema temei noastre.

Descris fie ca rețea, ca schimb economic și ca mediu transgresiv, fie ca loc al memoriei salvate în vaste incinte publice, gândul uzual că cetățenii se strâng pentru a legifera și edifica polisul, așadar că adunarea precede agora, ar putea primi un raport oblic-răsturnat pentru care orice voință este orientată *mai întâi* de ceva pentru a fi voință, că acel *ceva* preexistă și cere - cu alte cuvinte, locul precede voința, agora adunarea, și că strângerea nu este posibilă fără de *constrângerea* de ființă a polisului, văzut ca receptacol, incipientă, teatrul travaliului ieșirii în prezență.

Omului îi este hotărâtă lumea de unde constrângerea și starea conflictuală originară, de unde căutarea destinului, a fi „aruncat *în rost*”; încuviințarea „*în rost*” este ascultare, refuzul omului de a fi privat de rost. De aceea urban-ul este politețe, civilizație, urbanitate, de aici își trage orientarea tocmai că este situare în rost, în ne-ascundere.

Și totuși, mai mult de atât: dacă este situare în rost, locul polisului este transgresare, extază, locul este cel ce este depășit, este popas vremelnic al muritorilor pe acest pământ, *periodos thanatoporos* dar și drum, *thanatoporos*. Deopotrivă popas și smulgere și aruncare, aceasta este structura contradictorie a polisului, aceasta este miza oricărei „emancipări” a omului.

*A fi emancipat*, așadar, a-ți întâlni propria-ți moarte, *a fi întru moarte*. Polisul deține în sine problematica morții, marea hecatombă a celor ce nu mai sunt, marele subteran, iar structura sa minerală o arată ca voința de nemurire a celor ce mor. Câtă voință de nemurire atâta urbanitate, atâta amenitate.

Moartea este orizontul omului, iar polisul ca gest artificial, ca artefact, nefamiliarul însuși, spune ceva despre acest fapt ca omul este *în lume* dar nu *din lume*. Iar „nu în lume” este tocmai orașul ca artefact al sustragerii în neobișnuit, lipsa paradoxală de loc, celălalt polis, suprapus, schemă ireductibilă și indisponibilă, nealterată și incoruptibilă.

Orașul este lăcașul finitudinii. Orizontul morții, întru moarte - deja moartea, aruncă înainte, proiectează în față și-napoi și acest travaliu al revenirii *dă timp, face timp*. În oraș este timp, unul linear, orientat și finit, firește, și este locul celor *reveniți* sau înviați vieții. Și stăbateră în timp dă spațiu, spațiază spațiul.

Aici este straniețea, căci cei remiși morții sunt aruncați înapoi în viață dar, cum spuneam, înviați, în afara ei, ca cei vii dar *ca și cum nu* (hos me), morți, așa spus. Locul dinspre care lumea este privită este *în afară, deja trecută* iar travaliul artificializării lumii prin artefact este mai degrabă nu unul al nemuririi ci în mod straniu un efort al *sfârșirii* ei. Orașul, în perfecțiunea lui, este locul de *de-săvârșire* a lumii.

Iar dificultatea este să-i vezi urmele, azi.